

'Wij wonen met de hele familie samen'

In deze tijden van woning- en orgnood kan **co-housing** een komst zijn. Zussen **Thamar** (22), **Judith** (29) en **Maria** (33) kochten samen met hun gezinnen, twee pers én ouders een boerderij om in te gaan **samenwonen**. Ze zijn, als zij het zelf noemen, erfdelers.

• **MARIËLLE WISSE** Fotografie **MARIËL KOLMSCHOT**
Visagie **WILMA SCHOLTEN**

haos op de woningmarkt, tekorten in de zorg, psychische problematiek als eenzaamheid en depressies... Er gaat op dit moment zoveel mis in Nederland," zegt Judith. "Wij denken dat met anderen samenwonen, voor zorgen, een hoop kan oplossen. Als één van ons zijn erliert, is er geen man overboord en lossen we het op. Onze ouders zijn nog hartstikke fit, maar worden ouder. Als zij op een gegeven moment hulp nodig n, zijn we allemaal in de buurt om bij te springen. lde geldt voor oppas: we hebben de afspraak dat ks dat opa en oma zo dichtbij wonen, zij niet autoh onze oppas zijn. Maar als we een keer omhoog is er altijd iemand die even kan helpen. En het is g eens zuiniger: grote apparaten als wasmachines, bakmachines en auto's delen we. En als er eten , zetten we dat in de app en staat er binnen een paar en iemand voor de deur om een portie op te halen." s: "Met een groep samenwonen hoeft er natuurlijk uit te zien als bij ons. Je hoeft niet zelfvoorzienend hankelijk te willen leven, zoals wij, en je hoeft ook een boerderij te wonen. Er zijn veel constructies ijk. En het kan ook met vrienden in plaats van met

familie. Helaas is het juridisch gezien wel behoorlijk lastig om co-housing voor elkaar te krijgen. Banken willen vaak niet meewerken als meerdere partijen één hypotheek willen afsluiten en veel instanties vinden het maar lastig als er meerdere gezinnen op hetzelfde adres wonen. Samen met mijn vader verzorg ik workshops om mensen met een vergelijkbare droom op weg te helpen. En wie weet dat we met dit interview ook mensen kunnen inspireren. Samenwonen heeft zo veel voordelen. Het is nog beter dan we van tevoren hadden durven dromen."

Honderd bezichtigingen

Judith: "Het plan voor het leven dat we nu leiden is al heel oud. Van kleins af aan kamperen we samen. Naarmate we ouder werden, graptten we wel eens dat het leven eigenlijk altijd zo zou moeten zijn: als familie dingen ondernemen, voor elkaar zorgen en mooie momenten delen. Toen Maria op het punt stond om te gaan trouwen, kwam het onderwerp weer ter sprake. Onze vader is gaan speuren naar een grote boerderij waar we met z'n allen, met zijn negenen, konden wonen. Na misschien wel honderd bezichtigingen door heel Nederland en een stapel papierwerk waar je 'u' tegen zegt, kwamen we op deze boerderij uit."

Maria: "Het was precies wat wij zochten. Inmiddels zijn we hier alweer tien jaar gelukkig. Ik krijg vaak de vraag hoe mijn man het vindt, samenwonen met zijn schoonfamilie. Maar hij en ik kennen elkaar al zo lang, dat hij vanaf dag één is meegegroeid met onze wilde plannen. Als hij het niet had gewild, waren we ergens in de buurt gaan wonen, ook prima. We begonnen één huis, maar toen mijn man en ik kinderen kregen, Judith trouwde en ook kinderen kreeg, werd het te klein. We hebben de boerderij ernaast gekocht en het een en ander verbouwd waardoor ieder gezin nu ook een eigen leefruimte heeft. Ik woon met mijn man, drie kinderen en een broertje op dit erf."

Judith: "En ik woon met mijn man en twee kinderen, ouders, broer en zus Thamar op het andere. Mijn man was ook gelijk enthousiast over deze manier van samenwonen. Mensen vragen zich vaak af of we het niet

Co-housing

• In een kangoeroewoning wonen twee gezinnen onder eenzelfde dak, ieder met zijn eigen leefruimte, slaapkamer(s), badkamer en zelfs keuken. Dit in tegenstelling tot co-housing, waar sprake is van gemeenschappelijke ruimtes.

De voordelen van co-housing:

- Je voegt meerdere inkomens samen, zodat de maximale hypotheek hoger wordt en je meer geld te besteden hebt bij de aanschaf van een huis.
- Je deelt gezamenlijk de bijbehorende (maand)lasten.
- Veel mensen vinden het

leuk en gezelliger om samen met iemand te dan alleen in een huis appartement te zitten

De nadelen:

- Het huis is niet van jou en je zult dus allerlei z moeten delen.
- Het kan mislopen als j niet heel goede afspr maakt over de taakve ling, kosten en andere
- Je bent samen aansp lik en als iemand de n lasten niet meer kan o gen, zal de bank bij de aanklappen.

(Bron: De Hypotheek)

Als je met z'n veerdelen leeft, moet je kleine irritaties laten varen

Achter het nieuws

Van links naar rechts: Judith, Maria en Thamar. De zussen wonen met hun gezinnen, jongere broers en ouders gezellig op één boerenhof.

vervelend vinden om zo op elkaars lip te zitten. Maar we wonen nu met zijn veertien op 20.000 vierkante meter en hebben juist een heleboel ruimte."

Thamar: "Ik was twaalf toen we hier kwamen wonen en vond het in eerste instantie niets. Ik wilde helemaal niet verhuizen en ben zelfs een petitie gestart tegen dit 'stomme stinkdorp', haha. Maar al snel zag ik de voordelen. Ik vind het super fijn om mijn zussen en ouders dichtbij te hebben. In augustus hoop ik te trouwen en na onze bruiloft komt mijn verloofde ook bij ons wonen. Twee weken nadat ik hem aan mijn ouders had voorgesteld, kon hij al niet wachten om bij ons in te trekken, haha. Dat ging mijn vader wat te snel, maar inmiddels hoort hij er helemaal bij."

Maandelijks vergadering

Judith: "Wil je op onze manier leven, dan zijn een aantal dingen belangrijk. Zo laten we kleine irritaties voor wat ze zijn. Als je ruzie gaat maken om ieder rolletje wc-papier dat niet wordt vervangen, blijf je bezig. En vaak is die irritatie de volgende dag alweer gezakt en het bespreken niet eens waard. Is het wel iets groters, dan bewaren we dat meestal voor onze maandelijks vergadering. Maar ik kan me niet herinneren dat we ooit écht ruzie hebben gehad."

Thamar: "Het scheelt ook dat we elkaar de ruimte geven. Van tevoren laten weten dat je eraan komt is niet nodig, maar als het niet uitkomt, zeggen we het ook. Dat moet ook gewoon kunnen. Anders werkt erf delen niet."

Maria: "Ook heel belangrijk is de organisatie. Met zoveel mensen op een erf ben je net een soort bedrijf en dat bedrijf moet geolied lopen. Helemaal omdat wij zo zelfvoorzienend en onafhankelijk mogelijk willen leven, moet er op dagelijkse basis van alles gedaan worden. Volgens mij hebben we wel dertig groepsapps, voor elk onderdeel een, anders loopt alles in de soep. Dan zouden de dieren per dag vier keer – of helemaal niet – worden gevoederd en zouden bepaalde ruimten waarschijnlijk nooit schoon gemaakt worden. Iedereen heeft zijn eigen specialisme."

De mannen zorgen ervoor dat we gas, water en licht hebben, ze jagen en slachten. Daar heb ik niets mee. Ik maak liever eten klaar en werk graag in de moestuin."

Judith: "Ik ben ook veel bezig in de moestuin en houd me daarnaast bezig met snoeien, zagen en hout kloven."

Thamar: "En ik ben van het opruimen. Verder hebben we allemaal een 'gewone' baan. Ik werk in de zorg, Judith in de media en Maria in de jeugd ggz."

Veel energie

Maria: "Waarschijnlijk wordt dit het eerste jaar waarin we de hele winter vooruit kunnen met de geogste producten en het vlees dat we hebben ingevroren. Daarnaast hebben we een waterpomp en zuiveringsinstallatie en liggen er zonnepanelen op het dak. Tien maanden per jaar komen we daar prima mee rond. Maar in de winter moeten we extra energie afnemen om alles draaiende te houden. Gelukkig vinden we het allemaal leuk om ons bezig te houden met deze manier van leven en zijn we gezegend met veel energie. Aan het einde van de dag ploffen we niet uitgeteld op de bank, maar zijn we enthousiast om aan de avond te beginnen. Televisie kijken we bijna nooit. Sterker nog; we hebben er niet eens een. We zijn altijd in de weer, net als de kinderen. Judith en ik moeten onze mannen soms naar binnen roepen, omdat het echt tijd is om te gaan slapen. En gisteravond stonden zij tot twaalf uur peper in te maken. Nietsdoen zit niet in ons."

Thamar: "Daar heeft de hele familie een handje van. Als we met z'n allen een wijntje willen doen, ben je eerst anderhalf uur bezig om iedereen bij elkaar te krijgen en als je dan zit, propt iedereen een paar handen chips naar binnen en slaan we een wijntje achterover om vervolgens weer hard aan het werk te gaan. Ik kan me voorstellen dat dit niet voor iedereen werkt, maar wij worden er blij van."

Maria: "Of we elkaar nooit eens zat zijn? Nou, nee, eigenlijk niet. Binnenkort gaan we op vakantie... allemaal samen!" ●